

Landsthinget. Vi have ment, at vi ville ingen Strid have om, hvem der skal være Ministre, fordi det forbærrer og forkludrer Stillingen. At drage det Spørgsmaal frem, hvem der skal være Ministre eller ikke, er det Samme som at hidse alle de Misforstående, som byggede paa Folkethingets Holdning sigte det for Angreb paa Kongens Ret. I Stedet for at samle Spørgsmaalet om det, det skal samles om, nemlig Folkethingets grundlovsmæssige Ret efter den ganske vist meget beklagelige Forfatningsforandring i 1866, saa kommer man ellers ind paa et aldeles umodent Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Kongens Ret, hvad kun kan aale den ene Misforståelse efter den anden. Derfor have vi sat Spørgsmaalet om Ministrene ud af Verden. Det, det dreier sig om, er Folkethingets Bevilningsret og ikke Kongens Ret til at udnævne sine Ministre, og det have vi fuldt ud erklæret. Men det er ikke nok at sige det en Gang imellem; det maa ogsaa vises, og det kan ske paa den Maade, at man forhandler Lovene uden Hensyn til, hvem der er Minister, forhandler dem selv med dette Ministerium. Og det have vi gjort. Deraf følger imidlertid ikke, at det paa nogen Maade skulde være bleven vor Opgave eller Pligt at skaffe Orden i Landet. Paa ingen mulig Maade. Vi have gjort den Indrømmelse, der er nævnt, og sige nu til de Herrer: Der bliver Orden i Landet i det Dieblit, De gaa tilbage fra den Vej, De er kommen ind paa, fra Provisoriet og Militarismen. Men ville De ikke tilbage, ville De blive der, ja saa kommer der ikke Orden i Landet, men det bliver da Deres Ansvar og Deres Skyld, at der ingen Orden i Landet bliver. Der er kun den ene Vej, der fører tilbage, og den er, at De bryde med Provisorismen og Militarismen, og ville De ikke det, da have vi ikke paataget os Noget, vi have ikke givet noget Løfte, det bliver ikke vor Opgave at føre Noget igennem. Naar det fra forskjellige Sider antydes, at det er vor Opgave at føre en Finantslov igennem, da siger jeg, at det er en politisk, en ukonstitutionel Ubillighed. Det er Ministeriets Opgave og Ansvar at føre Love igennem og ikke vor. Men vi skulle gjøre den politiske Stilling saa klar, at det kan staa tydelig, hvad Kampen dreier sig om, at det ikke er om et monarkist eller republikanisk Spørgsmaal, og at man Intet vil kaste ind i Kampen, som kan forgifte Spørgsmaalet om Folkets Lovlige Ret efter den bestaaende, bestaaende Forfatning. Derfor have vi samlet Alt paa dette Spørgsmaal, og her ville vi ikke gjøre, kunne ikke gjøre, og

gjøre ikke nogen Indrømmelse. Og ville de Herrer ikke opgive deres Betingelser med Hensyn til Provisorismen rent ud, saa bliver der ingen Finantslov og ikke Forlig, og saa bliver Landet i det Uføre, som Ministeriet bragte det i, da det sprængte den Lovlige Forhandling i 1885. Saa vil det staa lige overfor en Opposition, der vil sige til det: Vi ere rede til Forlig, til ordnede Tilstande i Landet for Landets Skyld paa de Betingelser, at det opgiver sit Forsøg paa at dominere trods Forfatningen. Men vi gaa ikke et Skridt videre. Det vil saa maaste være, til der i Udlandet kommer en Krise. Det er jo den Maade, hvorpaa vi pleie at ende vore politiske Stridigheder; saaledes endte vi dem jo i 1848, i 1864, og saaledes vil det vel ogsaa gaa denne Gang. Folk kom den Gang til at forstå, at der er noget Højere i Verden end at holde et bestemt Ministerium paa Taburetterne, holde ugle bestemte Doktriner oppe, hvad der kun er at ophjælde til en Klassekamp om Folkethingets Ret. Nei, naar man taler saaledes, som man har gjort, kommer man ikke til Forståelse overfor os. Men vi have ingen Haft, saa faae De at blive i Provisorismen og Militarismen. Tro De at kunne sætte Deres Bid dertil, og mener Høire, at det, at indtage det Standpunkt, er til Gavn for Folk og Land, maa det blive der. Vi have ingen Forpligtelse i saa Henseende. Vi blive ogsaa staaende, hvor vi have erklæret, nemlig, at det er ikke Spørgsmaalet om Ministeriet, som vi ville have Kampen kastet ind paa. Men vi ere stadig villige til den Dag, de Herrer faae Vinene op for, at den Vej, de ere inde paa, ikke fører til Forfatningens Forståelse og ikke til en ny Ret i Stedet for den gamle, som de have slaaet i Stykker, men kun til flere og dybere Ulykker, at tage imod dem og ikke gjøre Dvælgelsen trist, haard og tung, men for de Herrer komme til den Erkjendelse, bliver der ikke Noget deraf. Vilde de ikke gjøre det, kan det ikke hjælpe dem noget lige overfor Befolkningen at ville sige, at det er os, der ikke ville Forståelse af Forfatningen eller ordnede Tilstande her i Landet, thi det have vi vist, at vi ville. Vi have gjort klart, hvortil vi ville gaa, og hvad vi ville have opnaaet, men vi gaa ikke et Skridt videre, vi gaa kun ind paa de Punkter, som vi have sagt, at vi ville gaa ind paa.

Formanden (Høgskbro): Da der er indtegnat flere Talere, skal jeg her standse Forhandlingerne for i Dag.

Næste Møde afholdes imorgen, Tirsdag den 18de Oktober, og Dagsordenen er da: